

DECYZJA RADY (UE) 2023/1076**z dnia 1 czerwca 2023 r.****w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do spraw związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, w odniesieniu do azylu i zasady non-refoulement**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 82 ust. 2, art. 84 i art. 78 ust. 2, w związku z art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) ppkt (v),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (zwana dalej „Konwencją”) jest pierwszym międzynarodowym aktem prawnym mającym na celu wyeliminowanie przemocy wobec kobiet, w tym dziewcząt w wieku poniżej 18 lat, będącej źródłem utrzymujących się nierówności między kobietami a mężczyznami, poprzez ustanowienie ogólnych ram środków prawnych i działań politycznych w celu zapobiegania przemocy wobec kobiet oraz zapewnienia ochrony i pomocy ofiarom takiej przemocy. Konwencja weszła w życie w dniu 1 kwietnia 2014 r. Zgodnie z art. 75 Konwencji, Unia może przystąpić do Konwencji.
- (2) Zgodnie z decyzjami Rady (UE) 2017/865 ⁽²⁾ i 2017/866 ⁽³⁾ Konwencja została podpisana w dniu 13 czerwca 2017 r. w imieniu Unii w odniesieniu do spraw związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych oraz w odniesieniu do azylu i zasady non-refoulement, z zastrzeżeniem jej zawarcia w późniejszym terminie.
- (3) Konwencja ustanawia ogólne i wielowymiarowe ramy prawne w celu ochrony kobiet przed wszystkimi formami przemocy. Jej celem jest zapobieganie, ściganie i eliminowanie przemocy wobec kobiet i dziewcząt oraz przemocy domowej. Konwencja obejmuje szeroką gamę działań, począwszy od gromadzenia danych i podnoszenia świadomości po środki prawne dotyczące odpowiedzialności karnej za różne formy przemocy wobec kobiet. Konwencja obejmuje środki mające na celu ochronę ofiar przemocy i udzielanie im wsparcia, a także podejmuje kwestię przemocy ze względu na płeć w kontekście azylu i migracji. Konwencja ustanawia specjalny mechanizm monitorowania w celu zapewnienia skutecznego wdrożenia jej postanowień przez Strony.
- (4) Zawarcie Konwencji w imieniu Unii przyczyni się do realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn we wszystkich dziedzinach, która to zasada należy do podstawowych celów i wartości Unii i powinna być realizowana we wszystkich jej działaniach zgodnie z art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i art. 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Przemoc wobec kobiet jest nie tylko przestępstwem, ale również pogwałceniem przysługujących im praw człowieka i stanowi skrajną formę dyskryminacji, przejawiającą się w nierówności płci i przyczyniającą się do jej utrzymania i wzmocnienia. Zobowiązując się do wdrożenia Konwencji, Unia potwierdza swoje zaangażowanie w walkę z przemocą wobec kobiet na swoim terytorium i na całym świecie oraz potwierdza swoje obecne działania polityczne i obowiązujące obszerne ramy prawne w dziedzinie prawa karnego procesowego, które mają szczególne znaczenie dla kobiet i dziewcząt.

⁽¹⁾ Zgoda z dnia 10 maja 2023 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.)

⁽²⁾ Decyzja Rady (UE) 2017/865 z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do spraw związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych (Dz.U. L 131 z 20.5.2017, s. 11).

⁽³⁾ Decyzja Rady (UE) 2017/866 z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do azylu i zasady non-refoulement (Dz.U. L 131 z 20.5.2017, s. 13).

- (5) Konwencja obejmuje kwestie należące do wyłącznej kompetencji Unii i inne zagadnienia, które należą do kompetencji państw członkowskich.
- (6) Unia powinna przystąpić do Konwencji tylko w odniesieniu do spraw należących do wyłącznej kompetencji Unii, a konkretnie w takim zakresie, w jakim stosowne postanowienia Konwencji mogą wpływać na wspólne zasady lub zmieniać ich zakres. W obecnej sytuacji odnosi się to w szczególności do niektórych postanowień Konwencji związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych oraz do postanowień Konwencji związanych z azylem i zasadą non-refoulement. Państwa członkowskie zachowują swoje kompetencje w zakresie, w jakim Konwencja nie wpływa na wspólne zasady lub nie zmienia ich zakresu. Przystąpienie Unii do Konwencji w odniesieniu do spraw należących do jej wyłącznej kompetencji pozostaje bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich co do ratyfikacji Konwencji w odniesieniu do spraw należących do ich kompetencji krajowych.
- (7) Na etapie wdrażania Konwencji Unia będzie odpowiedzialna za wdrożenie jej postanowień dotyczących wyłącznej kompetencji Unii, podczas gdy państwa członkowskie, które ratyfikowały Konwencję, będą ponosić wyłączną odpowiedzialność za wdrożenie jej postanowień dotyczących ich kompetencji krajowych.
- (8) Podstawy prawne, o których mowa w niniejszej decyzji, stanowią w obecnej sytuacji istotną wskazówkę co do zakresu kompetencji Unii w odniesieniu do Konwencji oraz co do podziału kompetencji pomiędzy Unię i państwa członkowskie.
- (9) Niniejsza decyzja odnosi się tylko do postanowień Konwencji dotyczących współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych oraz azylu i zasady non-refoulement w zakresie, w jakim postanowienia te mogą mieć wpływ na wspólne zasady lub zmieniać ich zakres. Niniejsza decyzja nie odnosi się do instytucji ani administracji publicznej Unii, które są przedmiotem odrębnej decyzji Rady, która ma być przyjęta równoległe z niniejszą decyzją.
- (10) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i do TFUE, bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Irlandia nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (11) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (12) Rada, państwa członkowskie będące Stronami Konwencji i Komisja sporządziły Kodeks postępowania określający wewnętrzne ustalenia dotyczące wykonywania praw i zobowiązań Unii i państw członkowskich na mocy Konwencji (zwany dalej „Kodeksem postępowania”). Ustalenia te obejmują między innymi rolę Komisji jako organu koordynującego w rozumieniu art. 10 Konwencji w odniesieniu do spraw należących do wyłącznej kompetencji Unii, bez uszczerbku dla odpowiednich kompetencji państw członkowskich i autonomii instytucji unijnych w sprawach dotyczących działań poszczególnych instytucji; mechanizmu monitorowania, w tym składania sprawozdań Grupie Ekspertów do spraw Przeciwdziałania Przemocy wobec Kobiet i Przemocy Domowej (GREVIO); udziału Unii w posiedzeniach organów powołanych na mocy Konwencji, w szczególności Komitetu Stron, o którym mowa w art. 67 Konwencji; określania stanowisk Unii, wspólnych lub skoordynowanych stanowisk na takie posiedzenia; oraz ścisłą współpracę na takich posiedzeniach, w szczególności w odniesieniu do kwestii zabierania głosu i sposobu głosowania. Kodeks postępowania ma zatem stanowić praktyczne wewnętrzne narzędzie umożliwiające Unii i jej państwom członkowskim stworzenie spójnej, wszechstronnej i jednolitej reprezentacji zewnętrznej w odniesieniu do Konwencji.
- (13) Konwencja powinna zostać zatwierdzona,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Niniejszym zatwierdza się w imieniu Unii Konwencję Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej ⁽⁴⁾ (zwana dalej „Konwencją”) w odniesieniu do spraw związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych oraz w odniesieniu do azylu i zasady non-refoulement, w zakresie, w jakim należą one do wyłącznej kompetencji Unii.
2. Przystąpienie Unii do Konwencji pozostaje bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich w odniesieniu do ratyfikacji Konwencji w sprawach należących do ich kompetencji krajowych.

Artykuł 2

Przewodniczący Rady wyznacza osobę lub osoby upoważnione do złożenia, w imieniu Unii, dokumentu zatwierdzenia, o którym mowa w art. 75 ust. 2 i 4 Konwencji.

Artykuł 3

Komisja działa jako organ koordynujący Unii zgodnie z art. 10 Konwencji i wypełnia obowiązki dotyczące sprawozdawczości na mocy rozdziału IX w odniesieniu do będących przedmiotem Konwencji spraw należących do wyłącznej kompetencji Unii, bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich i autonomii instytucji unijnych w sprawach dotyczących działań poszczególnych instytucji.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 1 czerwca 2023 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
A. CARLSON

⁽⁴⁾ Zob. s. 7 niniejszego Dziennika Urzędowego.